

[Hauch.]

for idelig at høre denne Betragtning fremført, naar det maa erkendes, at den ikke har nogen Bund i Virkeligheden?

Til det ærede 2det Medlem for 2den Kreds (Jeppesen [Drusebjerg]) skal jeg kun gøre en enkelt Bemærkning. Det ærede Medlem udtalte, at det kunde vel ikke være Venstres Mening, at Regeringspartierne og Regeringen i denne Sag skulde gaa hele Vejen over til det Standpunkt, Venstre har. Nej, det er det ikke, derfor har Venstre ogsaa for sit Vedkommende tilbudt, at vi skulde mødes paa Midten af denne Vej, nemlig dér, hvor de unge har Lejlighed til at vælge mellem Brugsformerne. Fra Regeringspartiernes Side kræver man, at vi skal gaa hele Vejen over i det absolutte Statsfæste i de Tilfælde, hvor Staten har erhvervet Jorden. Det er det, vi for vort Vedkommende har erklæret, at vi ikke gaar med til. Jeg vil gerne sige til det ærede Medlem, at Regeringspartierne og Regeringen maa gaa endnu et Stykke, før de er kommet Halvvejen ud. At de har forladt Ekspropriationen, tror jeg i og for sig ikke, de har gjort for vore kønne Øjnes Skyld, men det er jo en Sag for sig; at de har gjort det, kan vi vistnok i denne Forbindelse uden Skade lade ude af Betragtning.

Til den højtærede Minister skal jeg sige, at jeg med den Taalmodighed, jeg er i Besiddelse af, skal finde mig i, at den højtærede Minister gaar ud fra, at jeg ikke har ret megen Forstaaelse af Udstyknings-spørgsmaalet og ikke saa meget Kendskab til disse Ting. Jeg har gennem Aarene af og til beskæftiget mig med Spørgsmaalet, og det Standpunkt, jeg har, har jeg i hvert Fald ikke faaet ved en overfladisk Betragtning; det kan jeg da i hvert Fald sige til den højtærede Minister.

Med Hensyn til Ekspropriationen gjorde den højtærede Minister en ikke uinteressant Bemærkning, idet han sagde: det er i og for sig ikke for os det vigtigste, paa hvilken Maade vi faar Jorden, men for os er det et økonomisk Spørgsmaal. Ja, det er jeg fuldkommen klar over er den høje Regerings og Regeringspartiernes Synspunkt i denne Sag. Det er et økonomisk Spørgsmaal. De vil nemlig ikke give de Penge for Jorden, som den er værd i Handel og Vandel. De vil have, at den nuværende Besidder skal aflevere Jorden til en billigere Pris, end han kunde opnaa i den frie Handel; dersom det ikke var Tilfældet, er der jo ellers ingen sund Sans i det Standpunkt, man indtager. Nej, det er

netop Sagen, at man vil gøre Jorden billig. Og paa hvilken Maade gør man den billig efter den højtærede Ministers Synspunkt? Paa den Maade, at man tager Jorden fra Ejerne, tager deres lovligt erhvervede Ejendom fra dem til en Værdi, der ikke svarer til, hvad de kunde opnaa i Handel og Vandel. Ja, ja, den højtærede Minister maa ikke forundre sig over, naar man indtager et saadant Standpunkt fra Regeringspartiernes Side, at det da bliver gjort til Genstand for baade Samtale og Overvejelse i Befolkningen; det er ganske naturligt, at Befolkningens sunde Sans reagerer meget stærkt herimod.

Den højtærede Minister spurgte mig, hvorfor vi ikke kunde tænke os, naar Talen var om Havelodder og gartnerimæssig Udnyttelse af Jorden, at gaa med til at overlade Jorden under Fæsteformen, naar vi dog kunde gaa med til det for de almindelige Husmandsbrugs Vedkommende. Første Gang jeg havde Ordet, gjorde jeg opmærksom paa, hvorfor vi ikke vil det. Vi vil ikke være med til det, fordi Jordens Værdi i en saadan Bedrift, hvor den anvendes gartnerimæssigt, udgør en saa lille Procentdel af det hele, langt mindre end i almindelige Husmandsbrug. Fordi det er ganske urimeligt og usundt, at en Mand, der benytter saadan Jord, ikke er økonomisk Herre over hele den Værdi, som knytter sig til hans Bedrift, naar det faktiske Forhold er, at Jordens Værdi i saadanne Tilfælde i Virkeligheden kun udgør en lille Brøkdel. For saa vidt der da ikke er Tale om særlige Forhold, f. Eks. Beliggenhed i Nærheden af en By, men det er et helt andet Spørgsmaal, som vi ikke behøver at beskæftige os med her.

Endvidere spurgte den højtærede Landbrugsminister: Hvad vil det egentlig sige, at Venstre vil være med til at drøfte Tilvebringelsen af Etableringslaan, hvad vil Venstre i den Sag? Jeg ved ikke, med hvilken Ret den højtærede Minister spørger herom. Jeg tror nemlig, han under de Forhandlinger, der har fundet Sted i det andet Ting, er blevet gjort fuldkommen fortrolig med, hvilket Standpunkt Venstre har her. Men skulde den højtærede Minister være i Tvivl derom, vil jeg henstille til ham at læse Folketingsudvalgets Betænkning, hvor Venstres Medlemmer henpeger paa, at man ikke vil, at disse Etableringslaan skal være Regelen. Vi vil medvirke til, at der kan skabes Mulighed for, at der *undtagelsesvis* ydes saadanne Laan. Den højtærede Minister siger, at det skal være Regelen, men det vil vi for vort Vedkommende ikke gaa